

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Середня освіта (Образотворче мистецтво)»
Другого рівня вищої освіти (магістр)

за спеціальністю 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
Кваліфікація: Вчитель образотворчого мистецтва

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

проф. Безлюдний О. І. /

(протокол № __ від «__» _____ 2017 р.)

Освітня програма вводиться в дію з _____ 2017 р.

Ректор проф. Безлюдний О. І. /

(наказ № __ від «__» _____ 2017 р.)

Умань – 2017

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою спеціальності **014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)** у складі:

1. Сотська Г. І. (гарант)
2. Музика О. Я.
3. Базильчук Л. В.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)

1 - Загальна інформація	
<i>Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу</i>	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини Кафедра образотворчого мистецтва
<i>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу</i>	Магістр освіти Професійна кваліфікація: вчитель образотворчого мистецтва
<i>Офіційна назва освітньої програми</i>	Середня освіта (Образотворче мистецтво)
<i>Тип диплому та обсяг освітньої програми</i>	Диплом магістра одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання: 1 рік 4 місяці
<i>Наявність акредитації</i>	Сертифікат про акредитацію Серія НД №2489154 Відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 16 червня 2016 р., протокол №121 (наказ МОН України від 21.06.2016 №79-А) з галузі знань (спеціальності) 01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво) до 1 липня 2026 р. (на підставі наказу МОН України від 19.12.2016 № 1565)
<i>Цикл/рівень</i>	FQ – ЕНЕА – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК – 6 рівень.
<i>Передумови</i>	Наявність освітнього рівня/ступеня бакалавра, спеціаліста
<i>Мова(и) викладання</i>	Українська
<i>Термін дії освітньої програми</i>	1 липня 2026 року
<i>Інтернет – адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	http://mpf.udpu.org.ua/
2 - Мета освітньої програми	
Підготовка компетентного конкурентоздатного фахівця – вчителя образотворчого мистецтва для закладів освіти різного типу, який володіє фундаментальною теоретичною базою фахових дисциплін, новітніми технологіями навчання та навичками їх практичного застосування, здатний до творчої педагогічної діяльності, безперервної самоосвіти та професійного самовдосконалення.	
3 - Характеристика освітньої програми	
<i>Предметна область</i>	Обов'язкові дисципліни I. Цикл загальної підготовки – 29 кредитів. 1.1. Гуманітарна підготовка – 8 кредитів. 1.2. Фундаментальна підготовка – 21 кредит. II. Цикл професійної підготовки – 19 кредитів. 2.1. Психолого-педагогічна підготовка – 9 кредитів. 2.2. Науково-предметна підготовка – 10 кредитів. Дисципліни вільного вибору студента – 24 кредитів. Блок №1 – 24 кредити. Блок № 2 – 24 кредити. Практична підготовка – 9 кредитів. Атестація (кваліфікаційна робота) – 9 кредитів.

<i>Орієнтація освітньої програми</i>	У рамках освітньої програми студенти знайомляться із теорією, історією та методикою образотворчого мистецтва, його історичним розвитком, проблемами навчання образотворчого мистецтва школярів закладів загальної середньої освіти, традиційними та інноваційними підходами до їх вирішення, опановують соціально-особистісні, загальнонаукові, інструментальні, спеціалізовано-професійні (фахові теоретичного і практичного спрямувань) і загально-професійні (базові уявлення та здатності) компетентності; здобувають базові знання про теоретико-методологічні засади й ключові результати досліджень з проблем образотворчого мистецтва, навчальні дисципліни з циклу професійної та практичної підготовки за вибором закладу вищої освіти і студента.
<i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</i>	Програма спрямована на підготовку студентів до здобуття теоретичних знань та практичних умінь і навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю.
<i>Особливості програми</i>	Магістр готується для навчання образотворчого мистецтва в освітніх закладах: загальної середньої освіти (гімназіях, ліцеях, школах естетичного профілю, художніх школах), здійснення навчально-виховної діяльності на основі сучасних наукових досягнень педагогічної і мистецької теорії та практики. Обов'язковість проходження науково-виробничої практики та підготовка випускної кваліфікаційної роботи у формі виконання теоретико-методичної письмової роботи та відповідного художнього твору в матеріалі.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	Випускники освітньої програми орієнтовані на учительську, освітню, науково-методичну й управлінську діяльність у системі освіти України відповідно до отриманої спеціальності: - вчитель образотворчого мистецтва; - викладач професійного навчально-виховного закладу (ДК003:2320); вчитель спеціалізованого (профільного) навчального закладу (ДК003:2340).
<i>Подальше навчання</i>	Продовження навчання на другому рівні вищої освіти. Набуття кваліфікації за іншими предметними спеціалізаціями в системі післядипломної освіти. Продовження навчання в аспірантурі без відриву від виробництва. Допуск до професії – наявність академічної і професійної кваліфікації, підтверджена документом про вищу освіту.
5 - Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий, комунікативно-діяльнісний, конструктивістський компетентісний та праксіологічний підходи. Лекції, семінари, практичні заняття, самостійна робота, консультації із викладачами, підготовка магістерської роботи (за рекомендацією керівника освітньої програми).

<i>Оцінювання</i>	Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усіма видами аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямована на опанування навчального навантаження з освітньої програми. Види контролю: поточний, поетапний, модульний, підсумковий контролю, залік з педагогічної практики, кваліфікаційні экзамени. Форми: усні та письмові экзамени, фахові творчі випробування, академічні концерти, заліки, захист практик та кваліфікаційної роботи.
6 – Програмні компетентності	
<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність практично застосовувати набуті знання, вміння і навички у педагогічній, науково-дослідницькій, творчій, художньо-просвітницькій діяльності.
<i>Загальні компетентності(ЗК)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями впродовж життя. 2. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності. 3. Здатність до системного мислення, аналізу й синтезу з метою виявлення професійних проблем та пошуку ефективних способів їх розв'язання. 4. Здатність проводити дослідження на сучасному рівні. 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 8. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). 10. Здатність розробляти новітні проекти й управляти ними. 11. Здатність до самоаналізу, самооцінки, самокритичності, самореалізації й самовдосконалення. 12. Здатність працювати в команді й уміння толерантної міжособистісної взаємодії. 13. Навички здійснення безпечної діяльності. 14. Здатність соціально, відповідально й свідомо мотивувати людей, рухатися до спільної мети. 15. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності, усвідомлення гендерних проблем. 16. Здатність спілкуватися й діяти на основі етичних міркувань (мотивів). 17. Здатність реалізовувати стратегію сталого розвитку щодо екологізації суспільної свідомості та економіки з метою збалансованого соціально-економічного та екологічного розвитку суспільства.
<i>Фахові компетентності спеціальності(ФК)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Використання нормативних документів в освітній педагогічній та науково-дослідницькій роботі. 2. Знання основних шляхів пошуку художньо-практичних засобів втілення художнього образу у художньо-педагогічній діяльності. 3. Використання знань теорії та практики художньої творчості в педагогічній діяльності. 4. Використання професійно-профільованих знань у художній,

	<p>педагогічній, науково-дослідницькій діяльності.</p> <p>5. Використання професійно-профільованих знань та практичних навичок створення художніх творів образотворчого мистецтва для здійснення професійної діяльності.</p> <p>6. Використання професійно-профільованих знань та практичних навичок з образотворчої грамоти, композиції, кольорознавства для виробничої діяльності.</p> <p>7. Використання теоретичних знань та володіння художнім матеріалом різних епох для художньо-творчої, педагогічної, науково-дослідницької роботи.</p> <p>8. Використання практичних навичок з матеріалознавства для художньо-творчої діяльності.</p> <p>9. Використання професійно-профільованих знань і навичок з оформлення документації освітнього процесу.</p> <p>10. Використання професійно-профільованих знань і навичок при вихованні та навчанні учнів у процесі формування художньо-естетичних поглядів, тенденцій та художніх смаків.</p> <p>11. Використання знань, умінь і навичок зі спеціалізованих професійних дисциплін у процесі рішення практичних завдань.</p> <p>12. Використання комп'ютерних технологій в практичному втіленні професійних знань і умінь.</p>
<p>7 – Програмні результати навчання</p>	
	<p>1. Знати передові технології і стратегії з формування духовності, дійсну сутність взаємин культури і мистецтва, культури і цивілізації, культури і образотворчого мистецтва.</p> <p>2. Знати термінологію образотворчого мистецтва.</p> <p>2. Знати основні й допоміжні поняття художньої педагогіки.</p> <p>3. Знати методологічні засади художньо-естетичного розвитку школярів.</p> <p>3. Знати методику викладання образотворчого мистецтва у закладах загальної середньої та профільної освіти.</p> <p>4. Знати особливості й специфіку організації уроків з образотворчого мистецтва.</p> <p>5. Знати і розуміти основні концепції, теорії та загальну структуру образотворчого мистецтва.</p> <p>6. Знати класифікацію видів, жанрів образотворчого мистецтва.</p> <p>7. Знати історію зарубіжного й українського образотворчого мистецтва.</p> <p>8. Знає особливості основних напрямів образотворчого мистецтва.</p> <p>9. Знати тенденцію розвитку світового й національного образотворчого мистецтва.</p> <p>10. Знати теоретичні основи рисунку, живопису, композиції, декоративно-прикладного мистецтва та етнодизайну.</p> <p>11. Знати технологію роботи різними графічними, пластичними і живописними матеріалами.</p> <p>12. Знати специфіку сучасного поліграфічного процесу.</p> <p>13. Знати особливості типографіки та фотомистецтва.</p> <p>14. Знати основні теоретичні положення психології художньої творчості.</p> <p>15. Знати основні положення педагогіки та психології профільної</p>

	<p>школи.</p> <p>16. Знати основні теоретичні положення художньої та музейної педагогіки.</p> <p>17. Знати особливості роботи на пленері.</p> <p>18. Знати українську та іноземну мову.</p> <p>19. Знати основи мовної комунікації.</p> <p>20. Уміти самостійно проводити уроки образотворчого мистецтва, вибирати й застосовувати продуктивні технології, методи, прийоми, форми та засоби навчання.</p> <p>21. Уміти практично застосовувати сучасні художні матеріали у роботі.</p> <p>22. Уміти виконувати творчі роботи в різних художніх техніках.</p> <p>23. Уміти оформляти роботи, організовувати і проводити художню виставку.</p> <p>24. Уміти проводити екскурсію в музеях і на виставках.</p> <p>25. Уміти аналізувати художні твори за різними критеріями.</p> <p>26. Уміти організовувати і проводити позакласну роботу.</p> <p>27. Уміти виконувати плакатно-шрифтові роботи.</p> <p>28. Уміти працювати з різними комп'ютерно-графічними редакторами.</p> <p>29. Уміти створювати предмети ужиткового мистецтва й декорувати їх.</p> <p>30. Уміти використовувати етнічні мотиви в проектній роботі.</p> <p>31. Уміти використовувати креативні технології навчання образотворчому мистецтву.</p> <p>32. Володіти майстерністю рисунку, живопису, композиції.</p> <p>33. Уміти продукувати художні твори, що мають об'єктивну цінність.</p> <p>34. Уміти адекватно оцінити навчальні досягнення учнів з образотворчого мистецтва.</p> <p>35. Володіти основами художньої фотографії.</p> <p>36. Володіти основами професійної культури, бути здатним до підготовки та редагування текстів професійного змісту державною мовою.</p> <p>37. Володіти іноземною мовою на рівні, необхідному для роботи з науково-методичною літературою.</p> <p>38. Бути здатним забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів в освітньому процесі та позаурочній діяльності.</p> <p>39. Володіти інформаційно-комунікаційними технологіями.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<i>Кадрове забезпечення</i>	Процес навчання забезпечують провідні фахівці кафедр, у складі 2 доктори наук, професори, 13 кандидатів наук.
<i>Матеріально-технічне забезпечення</i>	Наявна матеріально-технічна база, що забезпечує проведення всіх видів практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної підготовки та науково-дослідної роботи студентів. Обладнані 2 спеціальних класи-майстерні для проведення лабораторних занять із рисунку та живопису, аудиторії для лекційних і практичних занять, кабінет теорії та історії образотворчого мистецтва, керамічна майстерня, комп'ютерний клас. На

	кафедрі є бібліотека мистецько-теоретичної і методичної літератури, відеотека з технічними засобами для їх використання.
<i>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</i>	Навчальний процес забезпечений навчально-методичними комплексами, підручниками та посібниками. Навчальні курси розміщені в інформаційно-освітньому середовищі МУДЛ. Доступ до наукової бібліотеки. Наукові роботи завантажені в інституційний репозитарій.
9 – Академічна мобільність	
<i>Національна кредитна мобільність</i>	Угоди про військову підготовку студентів за програмою підготовки офіцерів запасу з військовими кафедрами Військової академії (м.Одеса) та Сумського державного університету. Угоди про співпрацю із закладом оздоровлення та відпочинку «Артек-Карпати-Буковель».
<i>Міжнародна кредитна мобільність</i>	Реалізуються програми подвійного диплома: - Університет в м. Порто (Португалія); - Тракійський університет в м. Стара Загора (Болгарія); - Державна вища школа професійної освіти ім. Іполіта Цегельського в м. Гнезно (Польща); - Поморська академія в м. Слупськ (Польща); - Державна вища професійна школа імені Я.А. Коменського в м. Лешно (Польща); - Академія імені Яна Длугоша в м. Ченстохов (Польща); - Інститут європейської культури Познанського університету імені Адама Міцкевича в м. Гнезно (Польща); - Державна вища школа професійної освіти в м. Хелм (Польща).
<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	Передбачена можливість навчання іноземних студентів на акредитованих спеціальностях в межах ліцензії. За умови наявності 12 студентів в академічній групі, мова навчання може бути змінена на російську (англійську).

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти(роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
I	Цикл загальної підготовки		

1.1	Гуманітарна підготовка		
ГП 1.1.1	Ділова іноземна мова	5	екзамен
ГП 1.1.2	Філософія та соціологія освіти	3	екзамен
1.2	Фундаментальна підготовка		
ФП 1.2.1	Цивільний захист та охорона праці в галузі	3	залік
ФП 1.2.2.	Академічна риторика	3	залік
ФП 1.2.3.	Теорія і практика рисунку	7	залік, екзамен
ФП 1.2.4.	Теорія і практика живопису	8	залік, екзамен
II Цикл професійної підготовки			
2.1	Психолого-педагогічна підготовка		
ППП 2.1.1.	Педагогіка профільної школи	3	екзамен
ППП 2.1.2.	Психологія профільної школи	3	екзамен
ППП 2.1.3.	Креативні технології навчання	3	залік
2.2	Науково-предметна підготовка		
НПП 2.2.1.	Культурно-історичний розвиток світових цивілізацій	3	залік
НПП 2.2.2.	Основи мовної комунікації	3	екзамен
НПП 2.2.3.	Теорія і практика композиції	4	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент: 48 кредитів			
Вибіркові компоненти ОП			
ВВ 3.1.	Вибірковий блок 1		
ВВ 3.1.1.	Інноваційні технології викладання образотворчого мистецтва	5	залік, екзамен
ВВ 3.1.2.	Теорія і практика етнодизайну	4	залік
ВВ 3.1.3.	Історія художнього текстилю та костюма	6	екзамен
ВВ 3.1.4.	Практикум з художньої творчості	3	залік
ВВ 3.1.5.	Фіто- та ландшафтний дизайн	6	залік
ВВ 3.2.	Вибірковий блок 2		
ВВ 3.2.1.	Інноваційні технології викладання образотворчого мистецтва	5	залік, екзамен

ВВ 3.2.2.	Теорія і практика етнодизайну	4	залік
ВВ 3.2.3.	Практикум з художньої творчості	3	залік
ВВ 3.2.4.	Поліграфія, типографіка та фотомистецтво	6	екзамен
ВВ 3.2.5.	Художня та музейна педагогіка	6	залік
П 4.	Практична підготовка		
П 4.1.	Педагогічна практика	9	екзамен
	Підготовка випускної кваліфікаційної роботи	9	
	Атестація	4,5	
Загальний обсяг вибіркового компонента: 24 кредити			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ: 90 кредитів			

2.2. Структурно-логічна схема ОП (Додаток 1)

3.Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випусників освітньої програми спеціальності 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво) здійснюється у формі: комплексного кваліфікаційного екзамену з педагогіки, психології та методики викладання образотворчого мистецтва; захисту випускної кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу державного зразка про присудження їм освітнього рівня магістра із присвоєнням кваліфікації: вчитель образотворчого мистецтва.

Кваліфікаційна робота здобувача ступеня магістр має бути результатом самостійного наукового дослідження з виконанням теоретико-методичної письмової роботи та практичного завдання (художній твір у матеріалі).

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи (за наявності)

Кваліфікаційна робота оприлюднюється на сайті підрозділу ВНЗ (у відкритому доступі), після перевірки на плагіат. За результатом успішного захисту, здобувач може отримати від екзаменаційної комісії рекомендацію для вступу в аспірантуру.

4.Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми (Додаток 2)

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми (Додаток 3)

Затверджено на засіданні вченої ради факультету мистецтв Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 1 від 30.08.2017 р.).

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми) :

Сотська Галина Іванівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри образотворчого мистецтва Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Розробники:

1. **Музика Ольга Яношівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри образотворчого мистецтва Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

---

2. **Базильчук Леонід Володимирович**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.
